

כדי לשחוט אותה, ולא כדי להשהותה אצלו, ובאופן זה לא אסרו חכמים.⁽⁶⁾

ומבאר הגמרא: **ומנא תימרא**, מנין לנו 10-ב לומר, **דאמרינן כהאי גוונא**, שיש לתלות שקונה לשחיטה, ולהקל? –

לפי שמצינו לגבי הלאו של "לפני עיור", שבמקום אשר יש לתלות שקונה לשחיטה

ומביאה הגמרא, **שרב הונא זבין מכר ההיא פרה לעובד כוכבים**.

אמר ליה רב חסדא: מאי טעמא עבד מר הכי? למה עשית כך נגד המבואר במשנה שלא למכור לגוי?

אמר ליה רב הונא: אימור, יש לתלות ולומר: **לשחיטה זבנה!** הגוי הזה קנה אותה

לומר שחס עליה שלא תיעקר, כי היא מיועדת לשחיטה, ולא להוליד?

ומתריצים התוס', שדבר זה הוא מילתא דלא שכחא, ולא גזרו בו רבנן. וביתר ביאור כתב **תוס' רבינו אלחנן**, כיון שהחשש הוא על זמן מועט עד שישחטנה, לכן אין חוששין.

ועוד מתרץ **רבינו אלחנן**, שרב הונא מכר לגוי שאינו חשוד כלל על הרביעה [עיין הערה 1]. עוד הקשו התוס' [יד ב ד"ה מקום]: למה

אסרו בהמה דקה במקום שנהגו לאסור? ולמה לא נתלה ונאמר שהגוי קונה לשחיטה?

ומתריצים, שסתם בהמה דקה קונים אותה לגדל אותה, עז לחלבה ורחל לגיזתה.

ובתוס' **רבינו אלחנן מתרץ**, כנ"ל, שרב הונא התיר רק בגוי שאינו חשוד כלל על הרביעה. [עיין מהר"ם].

עוד הקשו התוס' [שם ד"ה שלמין]: למה אסרו שבורין מטעם גזירה שמא ימכור שלמין, ולמה לא נתיר כשם שהתירו פרה לשחיטה, ולא גזורים אטו פרה לחרישה?

ומתריצים: פרה, אף אם ישחטנה לאחר זמן, יאמר "הרואה" שהגוי קנאה לשחיטה, לפי שהיא מיועדת לשחיטה ואינה ראויה כל כך למלאכה. אבל שבורין, כשיראנה "הרואה" בבית ישראל, יחשוב שהבהמה נמכרה שלמה באיסור, ונשברה בבית הגוי, לכן גזרו מפני "הרואה".

6. בהיתר זה של רב הונא האריכו מאוד הראשונים והאחרונים:

רש"י מבאר, שהמשנה האוסרת למכור בהמה גסה לגוי מדברת רק בבהמה טמאה, שאין נוהגים לאוכלה, ואיסור זה הוא אפילו כשקונה הגוי ב"סתמא", שאין הגוי מבאר את מטרת קנייתו שהיא להשהותו אצלו. או אפילו בבהמה טהורה, כאשר הגוי אומר במפורש שקונה אותה כדי שתתקיים אצלו למלאכה, וכדומה.

והקשו עליו הראשונים, הרמב"ן הרשב"א הריטב"א והר"ן, כמה קושיות.

וכתבו בשם **רב האי גאון**, שכאן מדובר באופן שהסתבר לרב הונא שהגוי קנה לצורך שחיטה.

והרמב"ן סובר, שרב הונא מכר לטבח הקונה לשחיטה ולחרישה, ובאופן זה נחלקו רב הונא ורב חסדא אם אפשר לתלות שקנה לשחיטה. אבל המשנה מדברת בסתם גוי, שמן הסתם הוא קונה לחרישה ולא לשחיטה. והמשנה אוסרת גם עגלים, ואותם ודאי קונים לשהייה מרובה.

והקשה **רבינו תם**, אם המשנה מדברת רק בדברים הנקנים לצורך שהייה, אם כן, מה משמיעה לנו המשנה ב"עגלים"? ומה היא משמיעה ב"סייחים"? עיין בתירוץ.

והקשו התוס', פרה הנמכרת לשחיטה, למה לא נחשוש שהגוי ירבענה, הרי לא שייך כאן

— תולין לקולא, ואין לו לחשוש משום "לפני עיור".⁽⁷⁾

דתנן, שנינו במסכת שביעית [ה ח]: **בית שמאי אומרים: לא ימכור אדם** לישראל החשוד על כך שאינו שומר על מצות שביעית **פרה החורשת**, המלומדת לחרוש, **בשביעית**, משום "לפני עיור". **ובית הלל מתירין, מפני שיכול לשוחטה**, ותלינן שקונה אותה לשחיטה.

ומוכח שלגבי הלאו של "לפני עיור", אפשר לתלות שהמכירה היא בהיתר כי יתכן ולא יבוא לכלל מכשול, ובדומה לזה סמך רב הונא כשמכר את בהמתו לגוי, שאפשר לתלות שקנה אותה הגוי לשחיטה, ולכן אין מקום לגזירה משום חשש של שאלה ושכירות ונסיוני לגבי שבת.

אמר רבה: מי דמי? מה הדמיון?! והרי התם, לגבי שביעית, אין אדם מצווה על

שביתת בהמתו בשביעית, ולכן, אף אם הקונה יעבוד בבהמתו בשביעית, הוא אינו עובר על איסור, ולא שייך לגזור שלא למכור בהמתו לישראל אחר משום "שאלה שכירות ונסיוני". וכל הטעם שאסרו בית שמאי, הוא רק משום "לפני עור", שהישראל המוכר מכשיל את חברו הקונה, בכך שמאפשר לו לעבור על איסור חרישה בשביעית. ועל כך טוענים בית הלל, שהיות וזה לא ברור שאכן חברו יחרוש בה ויהיה "מכשול", כי יתכן שקונה אותה לשחיטה, לכן תולין שכוונתו לשוחטה, ומותר למכור לו בלי לחשוש ללאו של לפני עיור.

אבל **הבא**, לגבי שבת, הרי **אדם מצווה על שביתת בהמתו**, ושפיר שייך לגזור שלא למכור לגוי אטו "שאלה שכירות ונסיוני", ומנין שגם לגבי חשש זה אפשר לתלות ולהתיר?⁽⁸⁾

אמר ליה אביי לרבה: וכי כל היבא דאדם

7. כן פירש רש"י, ובדבריו יש טעות הדפוס. עיין בספר עבודת עבודה.

8. כן פירש רש"י. וביתר ביאור [על פי דברי הריטב"א]: איסור "לפני עור" אינו אלא כשודאי מכשילו, אלא שחכמים אסרו אפילו ב"סתם", אם יש סברא קרובה שיעבור הנכשל באיסור, ואילו במקום שיש לתלות לקולא, החזירוהו לדין תורה, ומותר. מה שאין כן באיסור שביתת בהמתו, חוששין חכמים כשם שחששו בשאר איסורי תורה, ולא תלינן לקולא. וזו הרי הסיבה שאסרו מכירה משום גזירת שכירות, ואין תלינן לקולא.

הקשה בתוס' רבינו אלחנן: מה הקשה רבה? הלא רב הונא ידע היטב שהאיסור בפרה הוא

משום שביתת בהמתו, ואילו בשביעית האיסור הוא משום "לפני עור", אלא שסבר שיש להשוות שני האיסורים, וכשם שהתיר "לפני עור" משום תליה לקולא, כן מותר "שביתת בהמה" משום תליה לקולא, ומה מחדש לו רבה בקושייתו?

ועוד מקשים התוס' על פירוש זה, אם כן, איך תתפרש קושיית אביי "והרי שדה", ומה רצה להביא משם, הרי בשדה אין שום איסור מכירה משום גזירת "שאלה ושכירות ונסיוני", ומותר למכור לגוי ולא גזור משום שמה ישכירנו. [תוס' רבינו אלחנן: משום שלא שכיה, ועיין מהרש"א] — וכל מה שדנים על שדה הוא רק אם מותר למכור לישראל החשוד ויעבור המוכר על "לפני עור".

והרי כלים, דאין אדם מצווה על שביתת כלים בשביעית, ובכל זאת תנן במשנה במסכת שביעית [ה ו]: אלו הן הכלים שאין אדם רשאי למוכרן לישראל אחר החשוד לעבוד בהם בשביעית: המחרישה וכל כליה, שבהם חורשים שדה, העול של הבהמה החורשת, והמזרה, קלשון שזורים בו את התבואה ברוח בשעת הגורן, ובשעה שאין גורן עודרין בו את האדמה, והדקר, כלי חפירה. משום שהחשוד יעבוד בהם בשביעית, ונמצא שהמוכר מכשילו באיסור.

ולכאורה, לפי רבה, היה אפשר להתיר, כי יש לתלות שהקונה אינו מתכוין להשתמש בכלים לעבודה בקרקע בשנה השביעית אלא קונה אותם לצורך השנה הבאה. והרי אמר רבה שאם אינו מצווה על שביתה — תולין בהיתר?

אלא, אמר רב אשי: אין הדבר תלוי אם מצווה על הדבר או אינו מצווה, אלא רק במידת "ההסתברות" אם אכן יש במה לתלות —

כל היכא כל מקום **דאיכא למיתלי**, שיש במה לתלות, ומסתבר לתלות כך — **תלינן**. כגון הבהמה שמכר רב הונא, וכן שדה ניר שהתירו בית הלל, משום שדברים אלו אינם מצויים בכל שעה לקנותם, הרי אין ראייה

מצווה על בהמתו, **איסור** למכור, ואין תולים שישתמש הקונה באופן המותר?

והרי שדה — **דאדם מצווה על שביתת שדהו בשביעית**, ואף אם אינו עובד בעצמו, אלא ששדהו "נעבד" על ידי אחרים, עובר בעל השדה על איסור שביעית, וכמו שנאמר [ויקרא כה] "שנת שבתון יהיה לארץ" —

ותניא, שנינו בתוספתא דשביעית [פרק ג]: **בית שמאי אומרים: לא ימכור אדם שדה ניר חרושה, העומדת לזריעה, לחברו החשוד לזרוע בשביעית, מפני שמכשילו לזרוע בה, ועובר המוכר על הלאו של "לפני עור". ובית הלל מתירין מפני שיכול להובירה, לעשותה אותה שדה בור, שתהיה ארץ לא זרועה.**

הרי שאף על פי שאדם מצווה על שביתת שדהו, בכל זאת התירו בית הלל למכור לחברו ולא חששו ללאו של לפני עור, כי יש לתלות בהיתר, שיכול חברו להובירה.

ומאידך, מביאה הגמרא שקשה על דברי רבה, שאמר תולין בהיתר במקום שאין אדם מצווה על בהמתו —

מתקיף לה רב אשי: וכי כל היכא דאין אדם מצווה — שרי, מותר לו למכור, ותולים שהקונה ישתמש באופן המותר?

בהיתר. [ומתורצת קושית רבינו אלחנן: רבה אכן מצא סיבה לחלק ביניהם].

ועל כך מקשה אבבי שפיר: הרי שדה בשביעית שהאיסור הוא על "גוף הקרקע", ובכל זאת התירו מטעם תלייה. [ומתורצת קושית התוס'].
ולפי ביאור הריטב"א, שהבאנו, לא קשה

לכן מפרשים התוס' קושית רבה בדרך אחרת, והיא: בשלמא בשביעית, אין איסור על "גוף הבהמה", ואין כאן גנאי [כנראה כוונתם: זלזול באיסורים], ולכן התירו בית הלל כשאפשר לתלות. אבל לגבי שבת, שהאיסור הוא בגוף הבהמה, והבעלים יעברו על איסור כשבהמתם תעבוד בשבת, אין סברא להתיר מטעם תלייה

אמר ליה אביי: והא והלא אזיל ילך הישראל ומזבין ליה לעובד כוכבים, ונמצא שאתה מכשילו באיסור מכירה לגוים? (9)

אמר ליה רבה לאביי: האם רק לעובד כוכבים קא מזבין ימכור הקונה ממנו, ואילו לישראל לא קא מזבין! וכי הקונה שקנה ממנו לא יתכן שימכור לישראל?! לכן, יש מקום לתלות בהיתר.

איתיביה אביי משתי ברייתות שמוכח מהן שכן חוששין שמא החשוד ימכור לגוים:

הברייתא הראשונה עוסקת ב"כותים", והם עם שגרו בארץ ישראל ובמקצת דברים נהגו מנהגי ודיני ישראל, ובמקצת לא נהגו כלל, או, על כל פנים, נחשדו.

דתניא, מקום שנהגו למכור בהמה דקה לכותים — מוכרין. ומקום שנהגו שלא למכור — אין מוכרין.

ומבאר אביי, מאי טעמא, למה נהגו באותן

מקנייתם עתה שהקונה עומד לעשות בהם עבירה עתה, לכן תולין לומר שקונה אותם עתה לצורך השנה הבאה, ואכן ישמור על מצוות שביעית. ואף על גב דמצווה.

ובל היבא דליכא למיתלי, במקום שלא מסתבר לתלות, לא תלינן אף על גב דאינו מצווה. ולכן אין מוכרים לו כלי עבודה, ולא מסתבר שקונה אותם לצורך שנה הבאה, שהרי מצויים הכלים הללו בכל שעה לקנותם, ומה לו לקנותם כבר עכשיו, ולכן אין תולין.

ומספרת הגמרא: רבה זבין ההוא חמרא, מכר חמור, שאינו עומד לשחיטה, לישראל החשוד למכור לעובד כוכבים.

אמר ליה אביי: מאי טעמא עבד מר הכי, מה הטעם שעשית כן?

אמר ליה רבה: אנא לישראל זביני, אני מכרתי לישראל!

עור, לפיכך אין אנו חוששין אם ישל את אחרים, אבל כאן, שהמדובר בישראל, אנו מזהרין שלא יבא לשום ישראל מכשול על ידינו.

ובפשטות, כוונתם לומר כמו שכתב הר"ן בחידושו על הרי"ף שמכשיל את הישראל בלאו של "לפני עור", שהוא לאו ככל הלאוים. [ועיין בחידושי אנשי שם ובשו"ת חות יאיר סימן קפ"ה].

עוד תירצו התוס' שאיסור "לפני עור" הוא על הישראל החשוד, שהוא גם חשוד על שאלה שכירות ונסיוני.

ועיין מה שכתב החזון איש יורה דעה [סימן ס"ב ס"ק כ"ד כ"ה], ובקהילות יעקב [סימן ד].

קושית רבינו אלחנן, דרבה בא לחדש, שיש מקום לחלק בין איסור "לפני עור" שלא נאמרה בספק מכשול, לבין "שביתת בהמה".

וכן לא קשה קושית התוס', דאביי בא להקשות ולהוכיח שאפילו כשיש לאו של "שביתה" גם כן תלינן בתליית היתר. ומה שאמר הריטב"א שהלאו של "לפני עור" אינו בספק מכשול, מבואר היטב בחזון איש שביעית [סימן יב ס"ק ט], שאם לא יתנהו לו, עלול להיכשל באיסורים אחרים: מניעת חסד, דרכי שלום ולא תשנא את אחיך בלבבך.

9. כתבו התוס' בשם רבינו אלחנן, שכאן לא שייך ההיתר של "לפני דלפני", כי שם אמרה הגמרא היתר זה בגוי שאינו מצווה על "לפני

חשודים בכל אלה.

אלמא, מוכח מכאן, כי לא השידי כותים על רביעה.

ואם כן, מה שאמרה הברייתא שיש מקומות שנהגו לא למכור לכותים בהמה דקה, ומשמע ממנה שאסור בכל מקום למכור להם בהמה גסה, בהכרח הוא משום שחששו כי הכותי יחזור וימכרם לגוי!?

ועוד תניא: אין מוכרין להם לגוים דברים המזיקים, או כלי רציחה, וכדומה: לא זיין סייף ורומח, ולא כלי זיין בית יד לרומח ונדן לסייף. ואין משהיזין להן את הזיין. ואין מוכרין להן לא סדן, שקושרים בו רגלי האסירים, ולא קולרין כלי תלייה, ולא כבלים חבלי חניקה, ולא שלשלאות של ברזל לקשור את הידים —

ובכלל איסור זה, אחד עובד כוכבים ואחד כותי.

מאי טעמא, מה הטעם שאסור למכור כלי זיין גם לכותי?

אי נימא, אם נאמר שהטעם הוא משום דהכותים השידי אשפיכות דמים כשם שגוים חשודים! אי אפשר לומר כך, כי —

ומי השידי, וכי הכותים חשודים על שפיכות דמים, האמרת, הרי אמרו בברייתא הקודמת: ומתייחדין עמהן, עם הכותים. הרי שאינם חשודים על שפיכות דמים? —

אלא, בהכרח, שהטעם בשתי הברייתות הוא משום דאתי לזבונה לעובד כוכבים. שמא הכותי יבוא למכור את הבהמה, או את

מקומות שלא למכור, ולמה בהמה גסה אין מוכרים כלל? כלומר, איזה חשש יש לחשוש בהם?

אילימא, אם נאמר, משום דהכותים השידי ארביעה על רביעת בהמה, הרי אי אפשר לומר כך, כי —

ומי השידי, האם אכן הכותים חשודים על כך?!

והתניא, הרי שנינו ברייתא אחרת, שנאמר בה כי הכותים אינם חשודים על הרביעה, דתניא: אין מעמידין בהמה בפונדקאות של עובדי כוכבים משום שהגוים רובעים בהמות. ואפילו בהמות זכרים אצל גוים זכרים, ובהמות נקבות אצל גויות נקבות כמו שמבואר בפרק שני. ואין צריך לומר שאסור להעמיד בהמות נקבות אצל גוים זכרים, ובהמות זכרים אצל גויות נקבות, שאף נשיהם עושות תועבות הגוים. וכן אין מוסרין בהמה לרועה שלהן משום רביעה.

ואין מתייחדין עמהם להשאר אתם יחד, משום שהם חשודים על שפיכות דמים.

ואין מוסרין להם תינוק ללמדו ספר וללמדו אומנות מלאכה, מפני שהם יעבירו אותו לדתם, ועוד, מפני משכב זכור. ואיסור זה שייך אף בגויים.

אבל מעמידין בהמה בפונדקאות של כותים. זכרים אצל נקבות ונקבות אצל זכרים, ואין צריך לומר שמותר להעמיד אצל הכותים זכרים אצל זכרים ונקבות אצל נקבות. ומוסרין בהמה לרועה שלהן. ומתייחדין עמהם. ומוסרין להם תינוק ללמדו ספר וללמדו אומנות. מפני שהכותים אינם

הכלים המשחיתים, לגוי.

ואם כן, איך מכר רבה את חמורו לישראל החשוד למכור אותה לגוי?

וכי תימא, שמא תרצה לחלק בין מכירה לכותי לבין מכירה לישראל החשוד למכור לגוי, כי כותי לא עביד תשובה, אין סיכוי שהוא ישוב בו מדרך הכותים שהוא נוהג בה, ולאחר שיקנהו הכותי הוא לא יחזור בו ממנהגו למכור לגוים, כי הכותי אינו מציינת לגזירות חכמים שאסרו למכור לגוים. אך ישראל, עביד תשובה. וגם אם הוא חשוד על העבר למכור לגוי, יש לנו לתלות שעתה הוא לא ימכרנו לגוי, שיחזור בתשובה, ויציית לגזירת חכמים שגזרו לא למכור דברים אלו לגוי. ולכן מכר רבה את חמורו לישראל החשוד. הרי אי אפשר לומר כך. —

והאמר רב נחמן אמר רבה בר אבוח: בדרך שאמרו חכמים שאסרו למכור לעובד כוכבים, כך אסור למכור לישראל החשוד! וכיון ששמע רבה את דברי אביי, הוא חזר

בו ממכירתו לקונה, ורהט רץ ורדף רבה בתריה אחרי הקונה תלתא פרסי שלש פרסאות, כדי לחזור ולקנות ממנו את חמורו.

איכא דאמרי, יש מי שמסר שמועה זו, שרדף אחריו פרסא אחת בחלא, בין החולות, מקום קשה להליכה, ולא אדרכיה. ולא השיגו.⁽¹⁰⁾

כשם שאסור למכור לגוים כלי רציחה, כן אסור למכור לישראל החשוד על כך.

אמר רב דימי בר אבא: בדרך שאסור למכור כלי רציחה לעובד כוכבים — [כך] אסור למכור לליסטים ישראל.

ודנה הגמרא: היכי דמי, במה מדובר כאן? אי דחשיד דקטיל, אם הישראל חשוד לרצוח, קשה, פשיטא? ומה בא להשמיענו רב דימי בר אבא?

ואי דלא חשיד, קשה, אמאי לא נמכור לו? ומתרצינן: לעולם, דלא קטיל. מדובר בישראל שאינו חשוד להרוג, והכא במאי

10. כתבו התוס', אינו דומה להדין של רב הונא: אימר לשחיטה זבנה, כי כאן בישראל החשוד "ימכור לזה כמו לזה". וכן כתבו הראשונים.

וכתבו האחרונים [עיין קהילות יעקב סימן ג] שמכאן יש לפשוט ספיקת היד מלאכי, במי שמכשיל את חברו, והנכשל לא עבר על האיסור בסוף — אם המכשיל עובר על "לפני עור".

אם נאמר כהצד שעוברים תיכף על "לפני עור", יכלו התוס' למצוא חילוק פשוט יותר בין דין מוכר פרה לגוי שמיועד לשחיטה, שאין אפילו "עתה" מכשול, לבין המוכר לישראל חשוד, שכבר עתה מביאו לידי מכשול. ומה בכך

שיתכן שלבסוף ימכור לישראל, מכל מקום כבר עתה נכשל.

ומוכרח שהתוס' והראשונים סוברים שאף במוכר לישראל החשוד, עדיין אינו עובר על "לפני עור".

ויש להוסיף, שלכן רדף רבה אחריו, כי אם יצילנו ממכירה לגוי, יציל עצמו למפרע מאיסור "לפני עור".

ובעצם חקירת היד מלאכי, יש לבאר שתלויה בחקירה הידועה, ביסוד הלאו של "לפני עור" אם הוא השתתפות באיסור השני, ואז שייך לומר שאם השני לא עבר בסוף על איסור לא עבר

היינו **טעמא דלא**, הטעם שאסרו למכור תריסין הוא משום דכי שלים זינייהו, כשנגמרים להם כלי זיינם במלחמה, קטלי בגווייהו, הם הורגים בתריסין, ונמצא שהתריסים נכללים בכלל כלי הרציחה שאסרו חכמים.

ו"יש אומרים" סוברים, מוכרים להם תריסין, דכי שלים זינייהו, כי כאשר נגמרים להם כלי זיינם, מערק ערקו, הם בורחים, ואינם משתמשים בתריסין להריגה.

אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוח: הלכה כדברי יש אומרים, המתירים.

ועתה הגמרא מביאה עוד הלכה בענין מכירת כלי רציחה לגוים.

אמר רב אדא בר אהבה: אין מוכרין להם עשיות חתיכות עבות של ברזל.

ודנה הגמרא: מאי טעמא מה טעם האיסור? האם הוא משום דחלשי מינייהו כלי זיין, שהם מייצרים מהברזל כלי רציחה, אי הכי, אם כן, אפילו מרא וחצינא, כלי מלאכה העשויים מברזל, נמי יהיה אסור למכור להם, מפני שהם יכולים לייצר מהברזל שלהם כלי רציחה?

אמר רב זביד: סתם כלי ברזל מותר למכור להם, ומה שאסרו — מדובר בפרזלא הינדאה, ברזל מארץ הודו, שממנו עשויים לייצר כלי רציחה.⁽¹⁾

עסקינן, במשמוטא, בליסטים הנוהג לשמוט ממון מיד בעליו, דזימנין שלפעמים, בשעה שהוא נמלט עם גניבתו, ומנסים להוציאה מידו, דעביד לאצולי נפשיה, משתמש הוא בכלים אלו כדי להציל עצמו עם הממון שלקח. ונמצא שהמוכר לו כלי זיין, גורם לאבד ממון מיד בעליו.⁽¹¹⁾

ועתה הגמרא מביאה ברייתא העוסקת בענין מכירת כלי רציחה לגוים.

תנו רבנן: אין מוכרין להן תריסין, מגינים.

ויש אומרים: מוכרין להן תריסין.

ודנה הגמרא: מאי טעמא של הסובר אין מוכרין להם. והלא תריס אינו נחשב לכלי רציחה? —

אילימא, אם תאמר, משום דמגנו עלייהו, שהתריסין מגינים עליהם, אי הכי, אפילו חיטי ושערי, נמי לא! שיהיה אסור למכור להם גם חיטים ושעורים?

אמר רב [פפא]:

אז-טו אי אפשר, אם יש אפשרות להימנע מלמכור להם חיטים ושעורים, הכי נמי, אכן אסור. כלומר, לא גזרו בהם חכמים, מפני שמניעת מכירתם תביא לידי איבה. ואילו ממכירת תריסין אפשר להימנע בלי איבה.

איכא דאמרי, יש מי שמבאר, כי תריסין

11. עיין בדף הבא [הערה 7] טעם האיסור.
1. וכתב הריטב"א, לא שייך כאן להתיר מטעם "לפני דלפני", כיון שאותו הגוי עושה מהם כלי רציחה.

המכשיל כי אינו "שותף" בעבירה. ואם האיסור הוא ה"הכשלה" ומעשה גרימת העבירה, עשה מעשה ההכשלה אף אם בסוף לא עבר הנכשל. ועיין בחזון איש [המובא בהערה 9].